

Malmö stad
Kommunstyrelsen

Datum

Yttrande

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-1267

Till

Utbildningsdepartementet

Remiss Utbildningsdepartementet - Bildning, utbildning och delaktighet - folkbildningspolitik i en ny tid (SOU 2024:42)

U2024/01680

Sammanfattning

Malmö stad har fått möjlighet att inkomma med synpunkter på Utbildningsdepartementets remiss avseende utredningen Bildning, utbildning och delaktighet - folkbildningspolitik i en ny tid (SOU 2024:42). Malmö stad håller i allt väsentligt med utredningen men anser att delmålen hade varit betjänta av ett bredare perspektiv och möjlighet till fler kvalitativa mått.

Malmö stad välkomnar särskilt förslaget till införande av en ny modell för uppföljning och utvärdering men betonar vikten att detta måste ske kostnadseffektivt och enkelt. Malmö stad vill lyfta fram förslaget att ge Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) ett utökat kontrolluppdrag men vill betona att detta måste göras genom att ge MUCF rätt förutsättningar att genomföra uppdraget på ett tillfredställande sätt.

Utöver ovanstående vill Malmö stad även belysa ett par frågor som inte framförts av vare sig utredningen. Det första avser frågan om företrädarregister för föreningar. Malmö stad ser det som en kritisk förutsättning att kunna följa upp vilka företrädare som är kopplade till vilka organisationer.

Yttrande

Malmö stad håller i allt väsentligt med utredningen om såväl föreslagna huvudmål som delmål men anser att delmålen hade varit betjänta av ett bredare perspektiv och möjlighet till fler kvalitativa mått.

Malmö stad välkomnar införandet av en ny modell för uppföljning och utvärdering. I sammanhanget förordas alternativet med en enda myndighet (MUCF) som kontrollerande, vilket skulle kunna öka transparensen, minska de totala omkostnaderna, och underlätta styrning och kontroll. Malmö stad vill dock betona att detta måste göras genom att ge MUCF rätt förutsättningar att genomföra uppdraget på ett tillfredställande sätt. Det handlar framförallt om tillgång till nödvändig information,

exempelvis genom att kunna inhämta och dela underlag med andra myndigheter, kommuner och regioner.

Malmö stad finner det angeläget att se över mål, styrmodell samt strukturer för uppföljning och utvärdering av folkbildningen och finner det även positivt att balansen mellan styrning och folkbildningens frihet ägnas särskild uppmärksamhet. Att säkerställa att offentliga bidrag används ändamålsenligt och adekvat är en grundpelare när det gäller tillit till myndigheter och offentliga system.

Malmö stad tillstyrker utredarens förslag om att Folkbildningsrådet behåller sin roll. Staden anser vidare att analysen av tydliga alternativ till självförvaltningsmodellen kunde ytterligare fördjupas. Att förbättra och därefter upprätthålla förtroendet för folkbildningen måste väga mycket tungt och står i direkt relation till hållbara och långsiktiga system för kontroll. I detta sammanhang vill Malmö stad föreslå ett femte delmål om demokrati och mänskliga rättigheter. Folkbildningen bidrar till ökad kunskap om och respekt för mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar. Det är ett sätt att förankra demokratin brett i samhället.

Malmö stad välkomnar förslagen om förstärkt kontroll och ökad transparens, liksom att bidragsmottagare ska redovisa vilka samverkansparter de haft och den ökade måluppfyllelse dessa parter bidragit till. Likaså välkomnas ett likalydande demokrativillkor för statens hela bidragsgivning. Malmö stad menar ytterligare att införande av proaktiva kontroller och löpande uppföljning skulle kunna underlätta mer grundläggande utvärderingar och framför allt bygga upp ett ömsesidigt förtroende för alla, anslagsgivande såväl som verkställande parter. Malmö stad delar också utredningens uppfattning att Riksrevisionen har de bästa förutsättningarna för att tillgodose statens behov av adekvat revision.

Malmö stad är positivt inställd till att ej utnyttjade statliga bidrag återredovisas till staten men menar att utredningens förslag om att lämna nuvarande ordning för hantering av oförbrukade medel oförändrad i avvaktan på utvärdering av de nya fördelningsmodellerna inte ligger i linje med översyn av övriga kontrollsystem och förslag för återbetalning. Malmö stad anser att ett helhetsgrepp bör tas för hela bidragsprocessen, även återbetalning, och således ej avvakta en separat utvärdering av föreslagna åtgärder.

Malmö stad vill även belysa ett par frågor som inte framförts av vare sig utredningen eller remissinstanserna. Det första avser frågan om företrädarregister för föreningar. Detta har tidigare lyfts och utretts av bland andra Statskontoret (Korrekta utbetalningar av statliga stöd till företag och andra juridiska personer, 2023:19). Malmö stad ser det som en kritisk förutsättning att kunna följa upp vilka företrädare som är kopplade till vilka organisationer.

Slutligen vill Malmö stad även i detta remissvar påtala vikten av att de ord som används har betydelse. Med detta vill Malmö stad återigen framföra att det är angeläget att sluta använda ordet fusk för att beskriva företeelser som ofta innebär kriminaliserade beteenden.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Agnes Wemme

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) reserverar sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation.

Helena Nanne (M), Håkan Fäldt (M) och Anton Sauer (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.